

MaliizlemeRaporu

İstikrar Enstitüsü

MERKEZİ YÖNETİM 2011 YILI NİSAN-MAYIS AYLARI

BÜTÇE SONUÇLARINA KISA BAKIŞ

© 2011 TEPAV|ISE

Bu rapordaki tüm bilgiler kaynak gösterilmesi kaydı ile kullanılabilir.

I. BÜTÇE DENGESİ

I.1. Genel Görünüm

2011 yılı Nisan ayında harcamalar geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 oranında artarken, bütçe gelirlerinin % 18,6 oranında artması bütçe dengesinin 3,1 milyar TL açık ile önemli ölçüde iyileşmesine sebep olmuştur.

Mayıs ayı sonunda bütçe giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,3 oranında artarak 119,6 milyar TL, faiz dışı giderler ise % 11,7 oranında artışla 98,7 milyar TL düzeyine çıkmıştır. Bu dönemde bütçe gelirleri, vergi tahsilatındaki iyileşmenin devam etmesi ile birlikte, % 16,5 oranındaki artışla 119,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi ilk beş ay sonunda harcamalarda, özellikle faiz giderlerindeki dönemsel nitelikli sınırlı artış ve vergi gelirlerindeki performansın etkisi ile, 233 milyon TL açık vermiştir. Nisan ayı sonunda 13,7 milyon TL olan faiz dışı fazla Mayıs sonunda özellikle gelir performansı ile birlikte 20,6 milyar TL düzeyine çıkmıştır. Bütçe dengesi yılın ilk beş ayı sonunda önemli bir iyileşme içinde olmuştur. Dolayısı ile yılın ilk üç ayında gözlemlenen eğilim halen devam etmektedir.

2011 yılı Mayıs ayı sonu itibarı ile toplam bütçe ödeneklerinin % 38,3 ve faiz dışı bütçe ödeneklerinin ise % 37,3'ünün kullanılmış olduğu görülmektedir. Toplam bütçe gelirlerinde ise yılsonu için tahmin edilen tutarın % 44'ünün gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 1: Merkezi Yönetim Bütçesi 2011 Nisan/Mayıs Ayları Sonu Gerçekleşmeleri (2010 Yılı ile Karşılaştırmalı)

<i>milyon TL</i>	Nis.10	Nis.11	Değişim (%)	2010 Yıl Son. Göre Gerç.	2011 Öde. Göre Gerç.	May.10	May.11	Değişim (%)	2010 Yıl Son. Göre Gerç.	2011 Öde. Göre Gerç.
Harcamalar	93.546	95.320	1,90	31,86	30,50	112.600	119.618	6,23	38,35	38,27
1-Faiz Hariç Harcama	71.494	78.511	9,81	29,14	29,62	88.384	98.744	11,72	36,03	37,25
Personel Giderleri	21.405	24.796	15,84	34,36	34,30	26.514	30.723	15,87	42,56	42,49
Sosyal Güv.Kur. Devlet Prim	3.614	4.306	19,14	32,68	33,80	4.484	5.311	18,45	40,54	41,70
Mal ve Hizmet Alımları	6.416	7.367	14,83	22,26	24,52	8.556	9.684	13,18	29,69	32,23
Cari Transferler	35.250	37.472	6,30	34,60	32,37	42.126	45.481	7,96	41,34	39,28
Sermaye Giderleri	2.202	3.063	39,10	8,50	14,12	3.638	4.827	32,70	14,04	22,25
Sermaye Transferleri	716	499	-30,28	10,63	11,61	901	1.355	50,32	13,38	31,51
Borç Verme	1.890	1.006	-46,76	21,95	15,63	2.164	1.363	-37,01	25,12	21,18
Yedek Ödenekler	0	0				0	0			
2-Faiz Harcamaları	22.052	16.809	-23,77	45,66	35,39	24.216	20.874	-13,80	50,14	43,94
Gelirler	77.750	92.252	18,65	34,18	36,21	102.617	119.385	16,34	45,11	46,86
1-Genel Bütçe Gelirleri	74.692	88.831	18,93	33,75	35,66	98.893	115.188	16,48	44,68	46,25
Vergi Gelirleri	63.232	76.737	21,36	30,03	33,04	82.783	100.025	20,83	39,32	43,07
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirli	3.980	4.131	3,80	646,99	5890,59	5.651	5.397	-4,48	918,54	7695,43
Faizler, Paylar ve Cezalar	6.567	5.974	-9,02	543,86	482,59	8.689	7.670	-11,73	719,61	619,55
Sermaye Gelirleri	273	1.382	405,75	5,47	27,00	1.063	1.412	32,82	21,29	27,59
Alınan Bağış ve Yardımlar	566	512	-9,49	63,95	57,68	618	572	-7,38	69,79	64,40
Alacaklardan Tahsilat	73	94	29,39	2,37	0,99	89	112	25,59	2,89	1,17
2-Özel Bütçe Gelirleri	1.916	2.140	11,74	855,81	982,10	2.463	2.827	14,79	1100,34	1297,23
3-Düzen. ve Denet. Kurul.Gel.	1.143	1.280	11,99	19,20	23,34	1.261	1.370	8,64	21,18	24,98
Bütçe Dengesi	-15.796	-3.068	80,58	23,88	5,31	-9.984	-233	97,66	15,10	0,40
Faiz Dışı Denge	6.256	13.741	119,65			14.233	20.641	45,02		
Program Tanımlı Faiz Dışı	2.296	8.998	291,99			7.628	15.765	106,68		

I.2. Program Tanımlı Faiz Dışı Denge

Program tanımlı olarak hesaplanan ve İşsizlik Fonu ile özelleştirme gelirleri gibi gelir kalemlerini dışta bırakan faiz dışı denge ise Nisan 2011 ayı sonunda 8,6 milyar TL seviyesinde çıkmıştır. 2003 yılı fiyatları ile ise 4,6 milyar TL'dir.

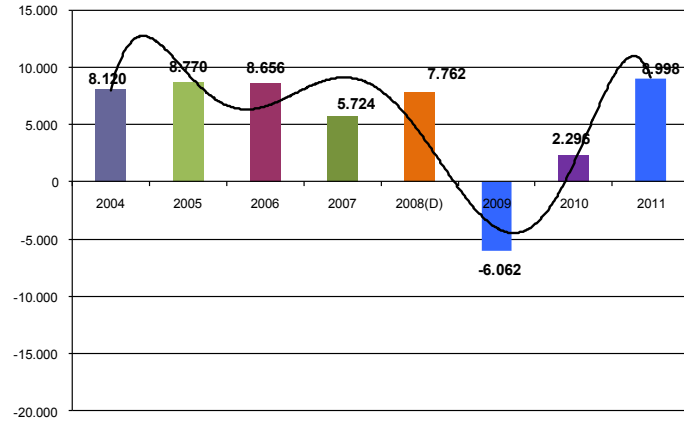
Mayıs ayı sonunda program tanımlı denge kümülatif olarak 15,6, 2003 yılı fiyatları ile ise 8,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Son iki yılın aynı dönemlerine göre program tanımlı dengede belirgin bir iyileşme görülmekle birlikte, 2009 öncesi dönem ile sabit fiyatlar bazında karşılaştırma yapıldığında dönemsel olarak daha düşük bir performans olduğu görülmektedir.

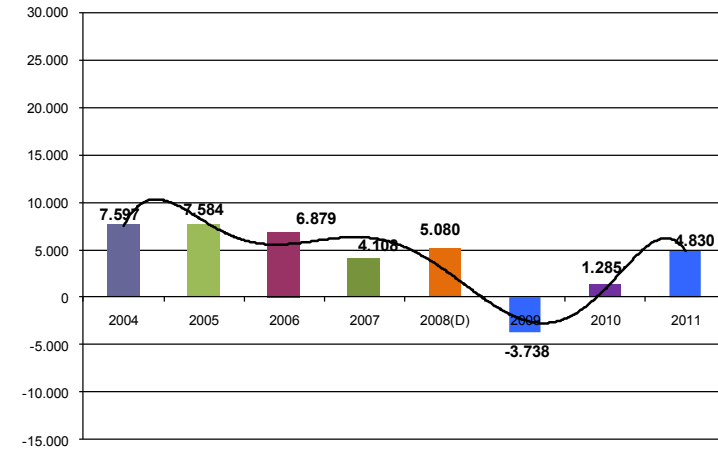
Bununla birlikte, yeniden yapılandırma kapsamında tahsil edilecek ilave kaynakların etkisi ile, program tanımlı dengedeki iyileşme performansının özellikle gelir yönlü olmak üzere izleyen aylarda artarak devam etmesi beklenmektedir.

Grafik 1 Merkezi Yönetim Bütçesi Program Tanımlı Faiz Dışı Fazla Gerçekleşmeleri (2004 - 2010 Nisan/Mayıs Ayı Sonu Karşılaştırmaları Milyon TL)

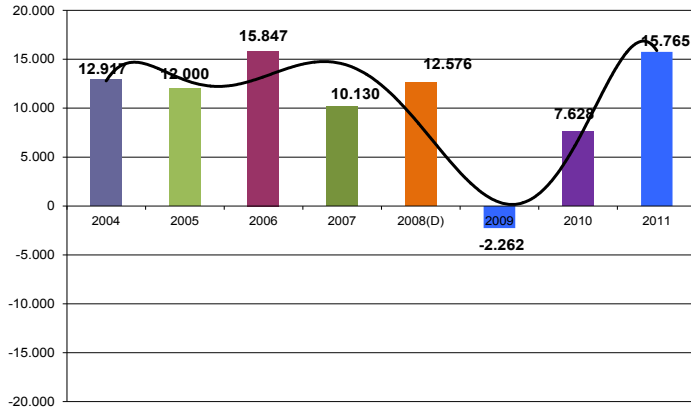
Cari Fiyatlarla (Nisan Sonu)

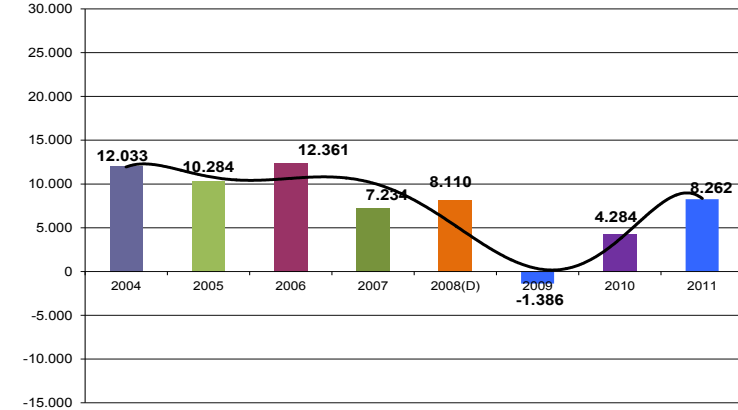
2003=100 Fiyatlarıyla (Nisan Sonu)

Cari Fiyatlarla (Mayıs Sonu)

2003=100 Fiyatlarıyla (Mayıs Sonu)

II. BÜTÇE GİDERLERİ

2011 Nisan ayı sonunda, merkezi yönetim bütçe giderleri, 93,3 milyar TL, faiz dışı giderler ise 78,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre artış oranları; giderlerde % 2, faiz dışı giderlerde ise % 9,8'dir.

2011 Mayıs ayı sonunda ise merkezi yönetim bütçe giderleri 119,6 milyar TL'ye, faiz dışı giderler 98,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında faiz dışı harcamaların 2011 yılında, artış eğilimi içinde, % 11,8 oranında gerçekleştiği görülmektedir.

Mayıs ayı sonu itibarı ile bütçede öngörülen ödeneklerin 2010 yılının aynı dönemine benzer şekilde % 38 oranında gerçekleştiği görülmektedir. Gelecek aylarda SGK'nun borçların yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemeden elde edeceği ilave gelirden dolayı kaynak ihtiyacının azalmasına rağmen, diğer kalemlerden kaynaklı olmak üzere faiz dışı harcama yönlü bir artış baskısı ile karşılaşılması muhtemel görülmektedir.

Faiz dışı harcamalarda görülen artışın yaklaşık yarısı personel için yapılan harcamalardan kaynaklanmaktadır. Mayıs ayı sonunda, geçen yılın aynı dönemine göre personel giderlerinde % 15,9, SGK'ya ödenen devlet primlerinde ise % 18,4 oranında bir artış görülmüştür.

Mal ve hizmet alımları Mayıs ayı sonunda % 13,2 oranında artmıştır. Burada:

- Savunma ve güvenlik giderleri % 5,2 oranında azalmıştır.
- Yeşilkart sağlık giderleri harcamaları % 19 oranında artmıştır. Diğer sağlık harcamalarında görülen azalma sonucu, toplam sağlık giderlerinde Mayıs ayı sonunda geçen yılın aynı dönemine göre nominal olarak bir artış görülmemektedir.
- Savunma, güvenlik ve sağlık dışı kurumların çok çeşitli alt başlıklarda yer alan diğer mal ve hizmet alımlarının % 28,8 oranında artması buradaki artışı belirleyen temel gelişme olmuştur.

Bu dönemde faiz dışı harcamalardaki artışın yaklaşık % 60'ı cari giderler başlığı altında tanımlanabilecek personel için yapılan harcamalar ile mal ve hizmet alımlarında görülen artış kaynaklı olmuştur.

Mayıs ayı sonunda cari transferler geçen yılın aynı dönemine göre % 8 oranında artmıştır. Geçen yıllardan farklı olarak faiz dışı harcamalarda görülen artışa katkısı ise % 32 seviyesinde kalmıştır. Cari transferler kalemi altında:

- Özellikle KİT görev zararlarında geçen yılın aynı dönemine göre % 99 oranında görülen azalış görev zararlarının % 43,5 oranında azalmasında etkili olmuştur. Mayıs ayı sonunda KİT görev zararlarının bütçeye göre gerçekleşmesi oldukça düşük bir oran olan % 0,4 düzeyindedir.
- Hazine yardımları geçen yılın aynı dönemine göre % 5 oranında artmıştır.
- Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artış, özellikle Mayıs ayı içinde SGK'ya açık finansmanı için transfer yapılmaması nedeni ile, % 2 seviyesinde kalmıştır.
- Diğer taraftan Nisan ayı içinde tarımsal amaçlı transferler, geçen yılın aynı dönemine göre 8 puan artışla, % 81 düzeyinde gerçekleşmiştir. Artış oranı ise % 15'dir.
- Artışın en büyük kısmı gelirden ayrılan paylarda görülmüştür. Vergi gelirlerinde görülen artışa bağlı olarak ortaya çıkan bu alt kalemdaki artışın geçen yılın aynı dönemine göre oranı % 10,3'dür.

Sermaye giderleri Nisan ve Mayıs aylarında geçen yılın aynı dönemlerine göre yaklaşık olarak % 39 ve % 32 oranlarında artmıştır. Ödeneğe göre gerçekleşme düzeyleri de Nisan sonu için 6, Mayıs sonu için ise 8 puan artmış ve Mayıs ayında % 22'ye ulaşmıştır.

Nisan ayında bir önceki yıla göre daha düşük gerçekleşen sermaye transferleri, Mayıs ayında yapılan kullanımın büyüklüğü ile, kümülatif olarak % 50 oranında artmıştır.

Geçen yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, sermaye giderleri ve transferlerinin daha yüksek oranda gerçekleştiği görülmektedir.

Faiz giderleri geçen yılın aynı dönemine göre % 13,8 oranında azalırken, bu giderlerin gerçekleşmesi geçen yılın aynı döneminin gerçekleşmesinin 7 puan altında kalarak % 44 olmuştur.

Tablo 2: 2010 - 2011 Nisan/Mayıs Ayları Sonu Karşılaştırmalı Bütçe Giderleri

	Nisan					Mayıs				
	Harc. Dağılımı (%)		Artış Oranı (%)	Gerç. Oranı (%)		Harc. Dağılımı (%)		Artış Oranı (%)	Gerç. Oranı (%)	
	2010	2011	2011/2010	2010	2011	2010	2011	2011/2010	2010	2011
Merkezi Yönetim Bütçe Harc. Top.	100	100	1,90	31,86	30,50	100	100	6,23	38,35	38,27
Faiz Dışı Giderler	76,43	82,37	9,81	29,14	29,62	78,49	82,55	11,72	36,03	37,25
I. Per. Giderleri	22,88	26,01	15,84	34,36	34,30	23,55	25,68	15,87	42,56	42,49
II.Sos. GÜv. Kur. Devlet Primi Giderleri	3,86	4,52	19,14	32,68	33,80	3,98	4,44	18,45	40,54	41,70
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6,86	7,73	14,83	22,26	24,52	7,60	8,10	13,18	29,69	32,23
Sağlık Harcamaları	1,67	1,55	-5,24	27,18	29,98	1,78	1,68	0,09	34,87	40,62
İlaç Harcamaları	0,11	0,03	-71,75	39,88	40,16	0,11	0,03	-72,50	48,77	47,83
Tedavi ve Sağlık Malzemesi Harc.	0,22	0,05	-76,26	37,94	28,41	0,24	0,05	-77,50	49,95	35,45
Yeşil Kart	1,34	1,47	12,04	25,32	29,88	1,43	1,60	19,04	32,47	40,70
Savunma ve Güvenlik (Sağlık Hariç)	1,93	2,00	5,48	19,10	19,01	2,43	2,17	-5,16	28,97	25,92
Diğer Mal ve Hizmet Harcamaları	3,26	4,18	30,65	31,69	25,37	3,39	4,25	33,22	41,89	32,52
IV. Cari Transferler	37,68	39,31	6,30	34,60	32,37	37,41	38,02	7,96	41,34	39,28
Görev Zararları	1,09	0,49	-54,38	30,98	9,24	1,09	0,58	-43,54	37,18	13,72
Hazine Yardımları	21,91	22,97	6,80	33,98	31,97	21,63	21,34	4,84	40,37	37,28
Sosyal GÜv. Kuruluş. Hazine Yard.	0,46	0,45	0,55	32,05	27,64	0,47	0,63	42,43	39,16	47,83
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Gid.	20,52	21,24	5,49	34,87	32,43	20,12	19,31	1,95	41,16	36,99
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	10,66	8,72	-16,65	36,85	27,17	10,12	6,95	-27,06	42,11	27,17
Kar Amacı GÜt. Kur. Yap. Trans.	0,26	0,54	110,56	22,72	58,24	0,24	0,48	114,45	24,44	63,81
Hane Halkına Yapılan Transferler	0,66	0,81	24,66	38,85	41,16	0,60	0,77	36,75	42,16	48,99
Tarımsal Amaçlı Transferler	3,86	3,78	-0,29	62,13	60,06	3,76	4,07	14,99	72,78	81,14
Hane Halkına Yapılan Diğ. Trans.	0,23	0,26	15,31	25,20	19,83	0,21	0,25	21,91	28,37	23,61
Sosyal Amaçlı Transferler	0,50	0,70	43,00	28,88	28,05	0,52	0,71	42,90	36,66	35,59
Yurtdışına Yapılan Transferler	0,28	0,36	33,28	26,90	28,31	0,30	0,42	48,30	35,40	41,46
Gelirden Ayrılan Paylar	8,89	9,41	7,82	31,55	31,28	9,07	9,42	10,35	38,73	39,30
V. Sermaye Giderleri	2,35	3,21	39,10	8,50	14,12	3,23	4,04	32,70	14,04	22,25
VI. Sermaye Transferleri	0,77	0,52	-30,28	10,63	11,61	0,80	1,13	50,32	13,38	31,51
Yurtiçi Sermaye Transferi	0,76	0,52	-30,63	10,72	12,20	0,79	1,13	51,90	13,41	33,40
Yurtdışı Sermaye Transferi	0,01	0,01	4,71	5,85	2,81	0,01	0,01	0,00	11,85	2,90
VII. Borç Verme	2,02	1,06	-46,76	21,95	15,63	1,92	1,14	-37,01	25,12	21,18
Yurtiçi Borç Verme	1,77	0,86	-50,72	20,66	13,81	1,72	0,96	-40,78	24,07	19,33
Yurtdışı Borç Verme	0,25	0,20	-18,57	39,40	36,40	0,21	0,18	-5,67	39,40	42,17
VIII. Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Faiz Giderleri	23,57	17,63	-23,77	45,66	35,39	21,51	17,45	-13,80	50,14	43,94

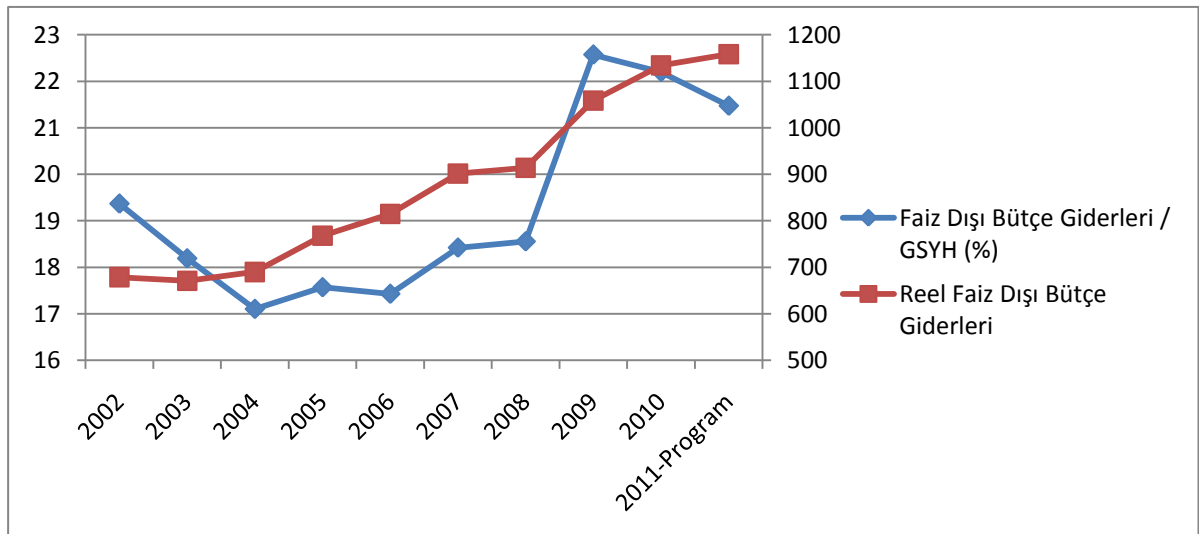
KUTU: FAİZ DIŞI BÜTÇE GİDERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Her ne kadar bütçe açıkları ve iç borcun GSYH'ya oranı makroekonomik istikrarı řu an için olumsuz etkileyecek bir büyüklükte olmasa da faiz dışı bütçe giderleri tek başına incelendiğinde küresel kriz döneminden sonra artan harcamaların kriz öncesindeki seviyelerine dönmediğı görölmektedir.

Kriz dönemlerinde ekonomiyi canlandırmak için doğru bir kararla genişleyici bir maliye politikası uygulanması, düşük -hatta negatif- bir ekonomik büyümeyle birleşince, faiz dışı bütçe giderlerinde önemli bir artış gözlenmesi doğaldır. Ancak bu artışın, ekonomideki durgunluğun atlatılmasıyla beraber kriz öncesindeki oranlarına dönmesi gerekmektedir.

Aşağıdaki grafik, 2002 sonrası faiz dışı bütçe giderlerinin GSYH'ye oranını ve GSYH deflatörü kullanılarak reel hale getirilmiş faiz dışı bütçe giderlerini göstermektedir. İlk dikkat çeken unsur, yüksek büyümenin yaşandığı 2004-2008 döneminde bile yavaş da olsa artan faiz dışı bütçe giderlerinin GSYH'ye oranının kriz sonrasında hızla yükselmesi ve kriz öncesindeki seviyesine dönememesidir. Rekor büyümenin yaşandığı 2010 yılında ve 2011 programında bile kriz öncesindeki seviyelere dönülemediği gerekli mali tedbirlerin alınmadığı olarak yorumlanabilir. İkinci dikkat çeken unsur da, reel faiz dışı bütçe giderlerinde gözlenen sürekli artıştır. Dolayısıyla 2010'da yaşanan yüksek büyüme ve 2011 programı, faiz dışı bütçe giderlerinin GSYH'ye oranında bir düşmeye yol açsa da, faiz dışı bütçe giderlerinin bu iki dönemde de arttığı görölmektedir.

Grafik 1. Faiz dışı bütçe giderlerinin GSYH'ye oranı ve reel faiz dışı bütçe giderleri

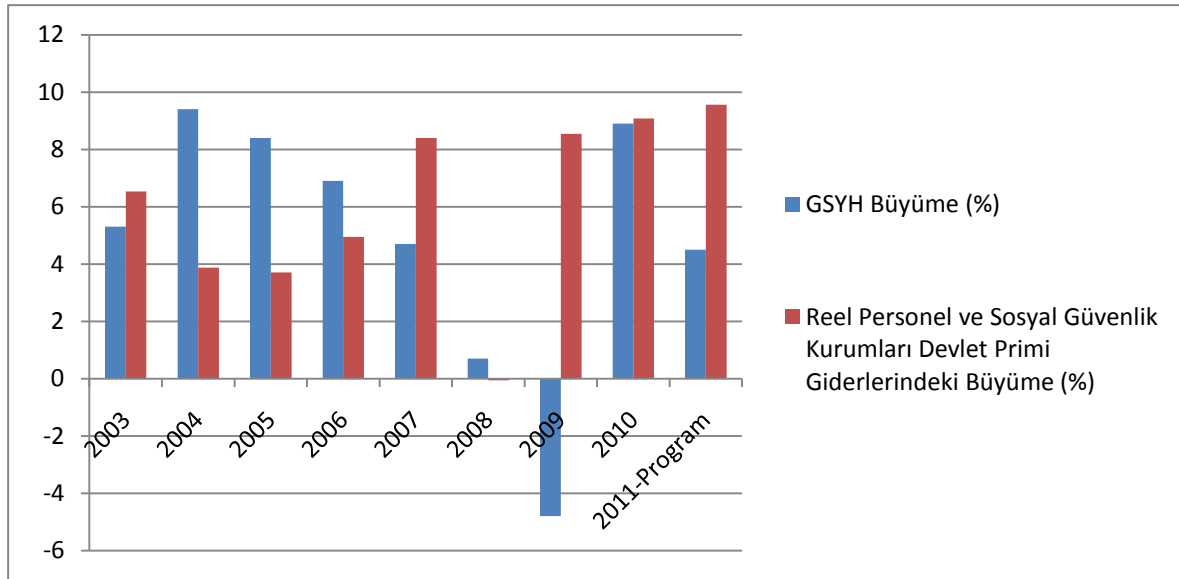

Tablo 1. Faiz dışı bütçe giderleri

	Faiz Dışı Bütçe Giderleri / GSYH (%)	Reel Faiz Dışı Bütçe Giderlerindeki Büyüme (%)
2003	18,2	-1,2
2004	17,1	2,8
2005	17,6	11,3
2006	17,4	6,1
2007	18,4	10,7
2008	18,6	1,4
2009	22,6	15,8
2010	22,2	7,2
2011-Program	21,5	2,1

Bütçe giderlerinin alt kalemleri incelendiğinde en dikkat çekici noktalardan biri personel giderlerindeki artıştır. Bu harcama kaleminde yaşanan artışlar görece olarak esnek olmayan ve ilerleyen dönemlerde kolayca düşürülmeyen artışlar olması bakımından önemlidir. Aşağıdaki grafikte görüleceği üzere, 2007’den başlayarak personel giderlerindeki artışlar GSYH’deki büyümenin üstünde gerçekleşmiştir. Tek istisna 2008 yılıdır.

Grafik 2. Reel GSYH ve Personel Giderlerindeki Artışın Karşılaştırılması

Son olarak en önemli harcama kalemlerinden cari transferlerdeki artışlar için de benzer bir tabloyla karşılaşılmaktadır. Bütün bu sonuçlar, bütçe harcamalarının kısılması yönünde tedbirler alınması gerektiğini söylemektedir. Cari işlemler açığının önemli bir bölümünün kamudaki tasarruf açığından kaynaklandığı da düşünüldüğünde, kamu harcamalarında politika değişikliğine gidilmesi gerektiği açıktır.

III. BÜTÇE GELİRLERİ

Merkezi yönetim bütçe gelirleri, Nisan sonunda % 18,6 artışla 92,2 milyar TL, Mayıs sonunda ise % 16,3 artışla 119,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Toplam vergi gelirleri ise Nisan sonunda % 21,3, Mayıs sonunda ise % 20,8 oranında artarak 100 milyar TL'ye çıkmıştır.

Nisan ve Mayıs aylarındaki gelişmeler paralelinde yılsonu toplam gelir hedefinin Nisan sonunda % 33,1'ine, Mayıs sonunda ise % 42,8'ine ulaşılmıştır. Vergi gelirleri tahsilatında ise bu oranlar sırası ile % 33 ve % 43,1 oranında olmuştur. Bir önceki yıla göre yaklaşık 3 puanlık bir performans artışı söz konusudur.

Mayıs sonunda toplam bütçe gelirlerinin % 83,8'i vergi gelirlerinden tahsil edilirken vergi dışı gelirlerin payı % 16'larda kalmıştır. Genel bütçe vergi dışı gelirleri sermaye gelirleri ve alacaklardan tahsilatlar kalemleri dışında nominal olarak bir önceki yılın altında kalmıştır. Alacaklardan tahsilatlar kalemi toplam içindeki payının küçüklüğü nedeniyle dışarıda tutulduğunda, sermaye gelirleri tahsilatında özelleştirme gelirlerinden kaynaklı iyileşme buradaki performansın daha da düşmesinin önüne geçmiştir.

Vergi gelirleri tahsilatı 2011 yılında, 2010 yılında olduğu gibi, beklentilerin üstünde bir performans göstermektedir. Ekonomide büyüme, istihdam artışı, ithalatın beklentilerin üzerinde çıkması, kriz sonrası dönemde kamusal yükümlülükleri yerine getirme düzeyindeki artış, gelir idaresinin performansı ile, 6111 sayılı torba yasa ile yeniden yapılandırma sonrası gelir tahsilatının başlaması, buradaki iyileştirmede temel belirleyici olan kalemlerdir.

Vergi gelirleri Mayıs sonunda bir önceki yılın aynı dönemine göre % 20,8 artış göstermiştir. 6111 sayılı yasa kapsamında elde edilen gelirler düşüldüğünde bu oranın yaklaşık olarak % 18'ler düzeyinde olacağı tahmin edilmektedir. 2011 yılı bütçesinde % 10'lar düzeyinde beklenen vergi tahsilatı artış oranının yılın ilk beş ayı sonunda % 20'ler düzeyine ulaşması ve 6111 sayılı yasa kapsamında tahsil edilecek ilave gelirlerin varlığı vergi tahsilatının yılın kalan döneminde başlangıç hedeflerinin üzerinde bir performansla gerçekleşeceğini göstermektedir.

Tablo 3: 2010 - 2011 Nisan/Mayıs Ayları Sonu Karşılaştırmalı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

	Nisan						Mayıs					
	Gel. Dağılımı (%)		Artış Oranı (%)	Gerç. Oranı (%)			Gel. Dağılımı (%)		Artış Oranı (%)	Gerç. Oranı (%)		
	2010	2011		2010	2011		2010	2011		2010	2011	
Merkezi Yönetim Gelirleri	100	100	18,65	30,61	33,06		100	100	16,34	40,40	42,79	
Genel Bütçe Gelirleri	96,07	96,29	18,93	30,34	32,70		96,37	96,48	16,48	40,18	42,40	
I-Vergi Gelirleri	81,33	83,18	21,36	30,03	33,04		80,67	83,78	20,83	39,32	43,07	
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	23,23	23,66	20,87	29,45	30,97		25,29	25,86	18,94	42,33	43,79	
Gelir Vergisi	16,74	16,25	15,16	32,22	31,66		15,74	15,91	17,62	39,99	40,12	
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	1,46	1,33	8,09	55,40	49,41		1,13	1,12	15,04	56,41	53,55	
Basit Usulde Gelir Vergisi	0,16	0,14	1,18	48,42	44,15		0,14	0,13	8,14	52,47	51,13	
Gelir Vergisi Tevkifatı	14,65	14,37	16,43	30,89	30,72		13,89	14,12	18,26	38,67	39,07	
Gelir Geçici Vergisi	0,46	0,40	2,52	29,77	26,22		0,58	0,55	9,50	49,41	46,49	
Kurumlar Vergisi	6,49	7,42	35,59	24,11	29,56		9,56	9,95	21,12	46,86	51,30	
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	0,44	0,21	-43,03	66,89	30,81		0,45	0,73	89,50	91,04	139,49	
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	0,10	0,09	9,52	34,89	39,77		0,09	0,13	65,55	42,63	73,45	
Kurumlar Geçici Vergisi	5,95	7,11	41,82	22,92	29,42		9,01	9,08	17,23	45,79	48,60	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	2,94	2,79	12,86	43,49	42,07		2,42	2,42	16,14	47,30	47,09	
Veraset ve İntikal Vergisi	0,06	0,06	13,72	21,24	23,88		0,09	0,09	20,15	40,58	48,20	
Motorlu Taşıtlar Vergisi	2,88	2,74	12,84	44,44	42,74		2,33	2,33	15,99	47,59	47,05	
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	34,23	33,75	16,99	29,01	32,04		33,30	32,79	14,56	37,24	40,28	
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	10,26	10,47	21,15	30,29	36,01		9,95	9,95	16,32	38,80	44,28	
Özel Tüketim Vergisi	20,51	20,09	16,24	27,83	30,31		20,16	19,79	14,22	36,11	38,64	
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	11,57	10,48	7,41	28,39	27,94		11,36	10,27	5,14	36,79	35,44	
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	1,71	2,62	81,22	21,50	40,02		1,75	2,67	77,11	29,03	52,81	
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	6,64	6,31	12,79	28,87	31,15		6,48	6,18	10,94	37,19	39,47	
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Ç	0,58	0,68	38,84	29,87	34,38		0,56	0,68	39,53	38,01	43,96	
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	1,62	1,50	9,33	35,37	32,27		1,50	1,40	8,94	43,08	39,17	
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	1,84	1,70	9,04	31,49	31,71		1,69	1,64	13,28	38,03	39,78	
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	14,85	17,38	38,88	29,20	35,81		14,12	17,36	42,99	36,66	46,29	
Gümrük Vergileri	1,23	1,51	45,74	29,42	38,02		1,18	1,47	45,66	37,28	48,16	
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	13,60	15,84	38,20	29,19	35,60		12,92	15,85	42,69	36,62	46,10	
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	0,03	0,04	71,20	24,78	45,75		0,03	0,04	72,47	32,29	60,06	
Damga Vergisi	2,20	2,27	22,50	33,70	36,55		2,07	2,21	23,92	41,81	45,87	
Harçlar	3,18	3,28	22,38	35,28	38,60		2,93	3,12	23,84	42,90	47,50	
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Ver.	0,70	0,04	-93,15	88,71	53,27		0,54	0,04	-91,37	90,04	68,16	
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5,12	4,48	3,80	40,66	56,62		5,51	4,52	-4,48	57,73	73,97	
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1,00	0,71	-15,63	29,93	36,81		0,96	0,71	-13,77	38,08	47,86	
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	2,58	2,73	25,54	46,82	96,78		3,18	2,82	3,29	76,20	129,60	
Kurumlar Karları	0,59	0,46	-7,20	43,16	46,53		0,51	0,41	-7,27	49,74	53,58	
Kira Gelirleri	0,40	0,39	15,59	31,61	31,70		0,38	0,39	19,65	39,71	41,23	
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,56	0,20	-58,43	49,28	20,41		0,48	0,19	-53,77	55,21	25,43	
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gel.	0,73	0,56	-9,49	46,88	41,36		0,60	0,48	-7,38	51,16	46,18	
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	0,00	97,74	0,25		0,00	0,00	0,00	98,12	0,25	
Özel Gelirler	0,73	0,56	-9,45	46,87	41,40		0,60	0,48	-7,35	51,15	46,23	
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	8,45	6,48	-9,02	31,25	28,88		8,47	6,42	-11,73	41,35	37,08	
Faiz Gelirleri	1,74	1,40	-4,89	27,15	48,63		1,50	1,16	-10,50	30,90	52,08	
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	3,03	2,70	5,93	34,82	33,24		2,90	2,79	11,61	44,09	44,34	
Devlet Payları	0,11	0,12	26,52	26,71	32,14		0,11	0,12	28,80	34,32	42,05	
Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2,92	2,59	5,16	35,22	33,29		2,80	2,67	10,96	44,57	44,45	
Para Cezaları	2,08	1,21	-30,64	37,81	20,70		1,97	1,43	-15,54	47,33	31,55	
Yargı Para Cezaları	0,07	0,08	28,80	28,65	31,43		0,07	0,08	25,66	36,84	39,43	
İdari Para Cezaları	0,61	0,49	-4,93	33,34	30,65		0,61	0,50	-3,61	43,56	40,61	
Vergi Cezaları	1,35	0,60	-46,84	41,20	15,63		1,25	0,81	-24,93	50,40	27,01	
Diğer Para Cezaları	0,05	0,04	7,55	33,88	26,50		0,05	0,05	19,00	43,88	37,97	
Diğer Çeşitli Gelirler	1,60	1,16	-13,76	24,89	20,95		2,09	1,05	-41,46	42,95	24,53	
V-Sermaye Gelirleri	0,35	1,50	405,75	8,09	13,83		1,04	1,18	32,82	31,50	14,13	
Taşınmaz Satış Gelirleri	0,35	0,12	-59,87	93,06	24,77		0,55	0,12	-75,20	192,06	31,60	
Taşınır Satış Gelirleri	0,00	0,00	49,12	25,55	27,20		0,00	0,00	28,26	32,61	29,86	
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0,00	1,38		0,00	13,32		0,49	1,06		16,24	13,32	
VI-Alacaklardan Tahsilat	0,09	0,10	29,39	32,57	43,28		0,09	0,09	25,59	39,74	51,26	
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	2,46	2,32	11,74	32,17	39,03		2,40	2,37	14,79	41,37	51,56	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gel.	1,47	1,39	11,99	59,14	67,64		1,23	1,15	8,64	65,23	72,37	

Vergi gelirleri tahsilâtına bu dönem en büyük katkı % 32,8 oranı ile ithalde alınan KDV'den gelmiştir. Dahilde alınan KDV tahsilatı ile ÖTV eklendiğinde katkı oranı % 60'a yükselmektedir. Bu dönemin ayırt edici özelliği olarak gelir vergisi tevkifatında artış oranının % 18'ler düzeyinde gerçekleşmesi, bu verginin toplam vergi tahsilatına olan katkısının % 15'ler düzeyine çıkmasına yol açmıştır. Gelir vergisi tahsilâtındaki artışın esas olarak istihdam üzerindeki vergilerin tahsilâtındaki artış ve ödeme performansından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4: 2011 Mayıs Ayı Sonu Bütçe Vergi Gelirleri Gerçekleşmesi ve Artış Oranına Katkısı (2010 Yılı ile Karşılaştırmalı)

<i>milyon TL</i>	Mayıs Sonu		Artış Oranı (%)	Artış Oranına Katkı (%)
	2011	2010		
Vergi Gelirleri	100.025	82.783	20,8	100,0
Gelir ve Kur.Kaz. Üz.Elde Edilen Ver.	30.873	25.956	18,9	28,5
Gelir Vergisi Tevkifatı	16.860	14.257	18,3	15,1
Kurumlar Geçici Vergisi	10.838	9.245	17,2	9,2
Özel Tüketim Vergisi	23.625	20.683	14,2	17,1
Petrol ve Doğalgaz Ür. İlişkin ÖTV	12.259	11.660	5,1	3,5
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	7.374	6.647	10,9	4,2
KDV Tahsilatı	30.798	23.472	31,2	42,5
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	18.919	13.259	42,7	32,8
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	11.879	10.213	16,3	9,7
Diğer Vergiler	14.729	12.672	16,2	11,9
Damga Vergisi	2.633	2.125	23,9	2,9
Harçlar	3.723	3.006	23,8	4,2
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	1.676	1.538	8,9	0,8

6111 sayılı torba yasa ile başta bütçe, SGK ve belediyeler olmak üzere zamanında yerine getirilemeyen ve ihtilaflı kamusal yükümlülüklerin yeniden yapılandırılması, bütçeyi dönemsel olarak rahatlatmaya başlamıştır. 2012 ve 2013 yıllarında devam edecek olan taksit ödemeleri, bütçe açısından iki yönlü olarak mali baskının azalması anlamına gelmektedir:

- Birincisi, bütçe gelirlerinin artması ilave kaynak girişi anlamına gelmektedir. Nitekim Mayıs sonunda 6111 sayılı yasa kapsamında tahsil edilen genel bütçe

vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri ile faiz, pay ve ceza gelirleri toplam tutarı 2.514.375 bin TL olarak açıklanmıştır.

- İkinci olarak ise başta SGK olmak üzere yasa kapsamındaki diğer kamu kurumlarının (örneğin belediyelerin) finansman durumlarında rahatlama sağlaması beklenen yeniden yapılandırma gelirleri mali dengelerinin iyileşmesine ve dolayısı ile Merkezi Yönetim bütçesinden bu kurumların taleplerinin azalmasına yol açmaktadır.

İzleyen Tablo’da Maliye Bakanlığı tarafından Haziran ayı içinde yapılan açıklamalara göre elde edilmesi beklenen toplam gelir tahminleri yer almaktadır. Bu tutarlara diğer idareler tarafından yeniden yapılandırma kapsamında tahsil edilecek miktarlar dahil değildir.

Tablo 5: 6111 Sayılı Torba Yasa Kapsamında Yeniden Yapılandırma Sonrası Beklenen Gelirler (Bütçe)

Ödeme Seçeneği	Mükellef Sayısı	Ödenecek Tutar (TL)
Peşin	1.479.106	5.540.350.160
6 Taksit	1.184.433	2.398.151.735
9 Taksit	265.041	721.981.419
12 Taksit	478.219	1.679.840.222
18 Taksit	1.727.536	23.603.170.390
*18 Taksitten fazla	2.094	2.608.392.855
Toplam	5.136.429	36.551.886.781

(*) İl özel idareleri, belediyeler ve spor kulüplerince ödenecek tutarlar

Yıllar	Tutar (TL)
2011	13.553.128.284
2012	10.340.179.054
2013	8.579.747.614
2014	3.054.625.268
*2015 ve sonrası	1.024.206.661
Toplam	36.551.886.881

*İl özel idareleri, belediyeler ve spor kulüplerince ödenecek tutardır.

Kaynak: Anadolu Ajansı, 2.6.2011

Genel bütçe vergi gelirleri dışında kalan vergi dışı gelirler bir önceki yılın nominal düzeyinin yaklaşık % 5 altında kalmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile özellikle faiz, pay ve cezalar kaleminde bütçede de beklendiği şekilde öngörülen düşme buna neden olmuştur.¹ Özel bütçeli idarelerin gelirleri ile düzenleyici ve denetleyici kurumlardan elde edilen gelirler bir önceki yılın yaklaşık % 12,7 üzerinde gerçekleşmiştir.

¹ Bu konuda bir değerlendirme için Ocak-Mart 2011 Mali İzleme Rapor 2011 Yılı Bütçe Değerlendirmelerine bakılabilir.

KUTU: ORTA VADELİ PROGRAMDAKİ BÜTÇE GELİRLERİNİN VERGİ ESNEKLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ekim 2010’da açıklanan Orta Vadeli Program (OVP) çerçevesinde 2011-2013 yılları için öngörülen Merkezi Yönetim Net Bütçe Gelirleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

Milyon TL	2011	2012	2013
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Net)	279.026	307.056	334.743
Merkezi Yönetim Bütçesi Vergi Gelirleri (Net)	232.220	255.902	281.909
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1.215	1.343	1.485
Reel GSYH Büyüme	4.5	5.0	5.5
GSYH Deflatörü	5.8	5.3	4.8
TÜFE Yılsonu % Değişme Tahmini	5.3	5.0	4.9

Kaynak: Orta Vadeli Program (2011-2013), Devlet Planlama Teşkilatı, Ekim 2010.

Tablo 1’e göre OVP’de vergi gelirlerinin toplam bütçe gelirlerine oranının 83% , GSYH’ye oranının ise 19% civarında olması hesaplanmaktadır. OVP’de yer alan bu makroekonomik göstergelere göre vergi geliri artışları aşağıdaki gibi hesaplanabilir:

Tablo 2. Vergi Geliri Artışları ve GSYH esnekliği

	2011	2012	2013
Vergi Geliri % Değişimi (Cari Fiyatlarla)	10.30	10.20	10.16
Vergi Geliri % Değişimi (Reel, GSYH Deflatörü ile)	4.2	4.6	5.1
Vergi Geliri % Değişimi (Reel, TÜFE % değişimi)	4.7	4.9	5.0
Vergi Gelirlerinin GSYH'ye göre esnekliği	0.95	0.93	0.93

Tablo 1’de yer alan reel GSYH büyümesi, reel vergi geliri artışlarıyla karşılaştırıldığında, OVP’ye göre toplam vergi gelirlerinin GSYH esnekliğinin 0.93-0.95 aralığında olması gerektiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, ihtiyari (discretionary) maliye politikasında bir değişiklik olmadığı sürece yüzde birlik bir GSYH artışının yüzde birden biraz daha düşük bir vergi geliri artışına yol açacağı öngörülmektedir.

Vergi gelirleri ve GSYH arasındaki ilişki incelendiğinde, bu esneklik katsayısının 1’den büyük olması muhtemeldir.² OECD ortalaması da birim esnekliğin biraz üstündedir. Dolayısıyla, OVP’de belirtilen vergi gelirleri ekonomik dalgalanmaya daha duyarsız olacak şekilde hesaplanmıştır. Önümüzdeki dönemlerde yaşanması muhtemel ekonomik dalgalanmalar bütçenin gelir kısmını OVP’de öngörüldüğünden daha fazla etkileyecek gibi durmaktadır.

² Çebi ve Özlale (2011), “Türkiye’de Maliye Politikasının Niteliği: Yapısal Bütçe Dengesi ve Mali Duruş”, TCMB Çalışma Tebliği, No: 11/11, Temmuz 2011.

IV. FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLER

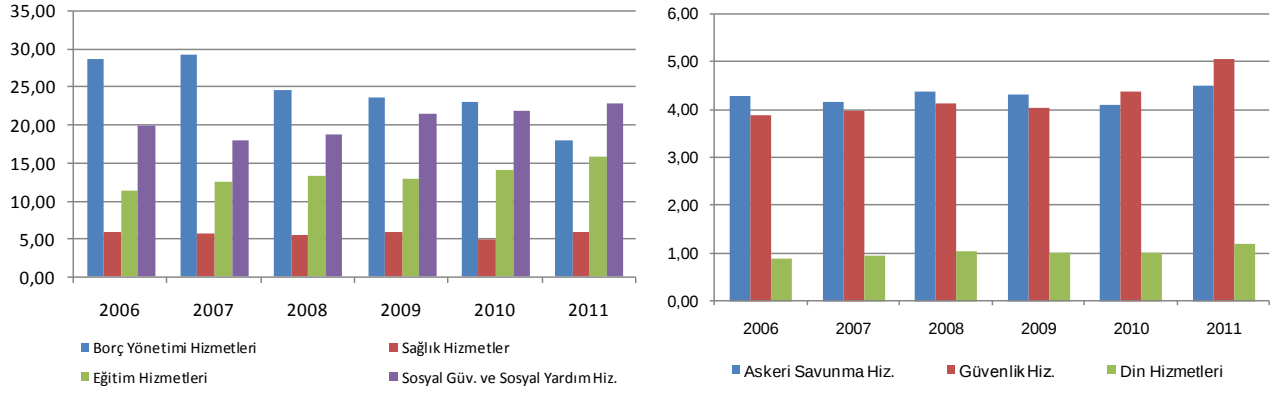
Kamu hizmetlerine ayrılan kaynakların bir göstergesi olarak bütçe giderlerinin fonksiyonel dağılımına baktığımızda aşağıdaki saptamalar öne çıkmaktadır:

- İçinde faiz ödemelerinin de yer aldığı Genel Kamu Hizmetleri kategorisine giren harcamaların payı yıllar içinde azalmaktadır.
- Savunma harcamaları % 4-5’lik bir oran arasında seyretmekle birlikte, eğilim olarak azalma yönlü bir gelişme göstermektedir.
- Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri kategorisi harcamaları, Polis Hizmetleri ve Mahkeme Hizmetlerinden kaynaklı olmak üzere dalgalı ancak artan bir seyir izlemiştir.
- Ekonomik İşler ve Hizmetler kategorisi harcamaları içinde Ulaştırma Hizmetleri belirgin bir şekilde son yıllarda göreceli bir artış göstermektedir.
- Sağlık Hizmetlerine ayrılan payda ise, son yıllarda bir yavaşlama görülmektedir. Ancak en çarpıcı gösterge koruyucu sağlık hizmetleri anlamına gelen Halk Sağlığı Hizmetlerinin payının oldukça düşük kalması ve yıllar boyunca hemen hemen hiç değişmemesidir.
- Üçüncü büyük paya sahip olan Eğitim Hizmetlerine toplam içinde giderek göreceli olarak daha fazla kaynak ayrılmaktadır. Bunun içinde de son dönemde Yüksek Öğretim ile Okul Öncesi ve İlköğretim Hizmetlerinin payı dikkati çekmektedir.
- Yıllar içinde toplam harcamalar içinde ikinci büyük pay % 20’lerin üstü ile Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım kategorisinde olmuştur. Alt ayrımlara bakıldığında, Yaşlılık, İşsizlik, Konut, Malullük gibi kalemlerin toplam harcamalardan aldığı pay ortalamada % 1’i geçmezken, sınıflandırmaya girmeyen Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım kategorisindeki Sosyal Güvenlik Kurumu’nun finansmanı için ayrılan pay giderek artmaktadır.

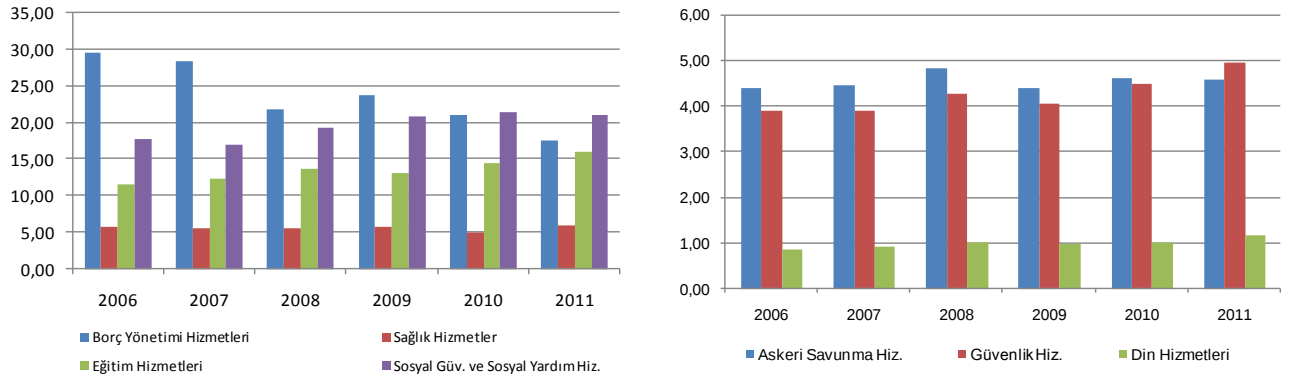
Mayıs sonunda faiz giderlerinin düşmesinden dolayı genel kamu hizmetlerinin payı azalırken, eğitim harcamaları ile ve sosyal güvenlik ve sosyal yardımların payı ise artmaktadır. Diğer kategorilerdeki kamu hizmetlerinin payları ise hemen hemen aynı kalmakta ya da faiz giderlerindeki düşmeden kaynaklı olarak bir miktar yükselmektedir.

Grafik 2: 2011 Nisan/Mayıs Ayı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı (%)

Nisan

Mayıs

Tablo 6: Nisan/Mayıs Ayları Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı (2006-2011, %)

	Nisan						Mayıs					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
HARCAMALAR	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
I-GENEL KAMU HİZMETLERİ	38,96	40,71	37,44	35,55	36,30	33,05	40,21	40,06	35,02	36,07	34,52	32,71
Borç Yönetimi Hizmetleri	28,52	29,13	24,42	23,45	23,00	17,83	29,59	28,51	21,94	23,86	21,03	17,61
II-SAVUNMA HİZMETLERİ	4,32	4,20	4,42	4,36	4,12	4,53	4,46	4,51	4,88	4,45	4,68	4,66
Askeri Savunma Hizmetleri	4,28	4,16	4,37	4,32	4,09	4,48	4,42	4,47	4,84	4,41	4,64	4,61
III-KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	5,11	5,54	5,79	5,52	6,04	6,96	5,36	5,51	5,93	5,56	6,21	6,88
Güvenlik Hizmetleri	3,88	3,97	4,13	4,03	4,37	5,05	3,93	3,92	4,29	4,07	4,51	4,99
Mahkeme Hizmetleri	0,68	0,83	1,05	0,97	1,09	1,27	0,70	0,82	1,06	0,98	1,13	1,27
Sınıflandırmaya Girmeyen Kamu Düzeni ve Güvenlik Hiz.	0,19	0,19	0,20	0,18	0,20	0,22	0,17	0,18	0,19	0,18	0,19	0,20
IV-EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	11,83	10,44	11,97	11,72	10,02	8,18	11,41	11,36	12,32	11,58	10,65	9,32
Tarım, Ormancılık, Balıkçılık ve Avcılık Hizmetleri	5,16	4,40	6,07	6,61	5,29	4,99	4,50	5,51	6,08	6,32	5,21	5,38
Ulaştırma Hizmetleri	4,22	2,93	2,59	2,09	2,08	1,30	3,99	2,78	2,91	2,24	2,51	1,77
V-ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	0,05	0,06	0,08	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,09	0,06	0,06	0,09
Doğal ortamın ve Bio Çeşitliliğin Korunması	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05	0,05
VI-İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	1,52	1,63	1,33	1,08	1,30	0,88	1,97	2,15	1,39	1,01	1,28	1,47
İskan İşleri ve Hizmetleri	1,41	1,41	1,08	0,75	0,74	0,53	1,84	1,86	1,13	0,72	0,74	0,99
VII-SAĞLIK HİZMETLERİ	5,82	5,73	5,52	5,91	4,79	5,84	5,80	5,53	5,55	5,75	5,00	5,91
Ayakta Yürütülen Tedavi Hizmetleri	1,02	1,04	1,28	1,22	1,28	1,71	1,04	1,01	1,30	1,23	1,32	1,70
Hastane İşleri ve Hizmetleri	4,60	4,52	4,07	3,69	3,36	3,96	4,55	4,34	4,08	3,67	3,49	4,04
Halk Sağlığı Hizmetleri	0,15	0,11	0,12	0,12	0,11	0,11	0,16	0,11	0,12	0,12	0,14	0,11
VIII-DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	1,26	1,44	1,58	1,49	1,52	1,87	1,33	1,46	1,66	1,54	1,63	1,88
Din Hizmetleri	0,88	0,96	1,05	1,01	1,02	1,20	0,88	0,92	1,04	1,01	1,04	1,17
IX-EĞİTİM HİZMETLERİ	11,26	12,43	13,23	12,92	14,02	15,79	11,67	12,33	13,78	13,13	14,51	16,01
Okul Öncesi ve İlköğretim Hizmetleri	5,42	6,21	6,28	5,73	6,25	7,02	5,56	6,07	6,41	5,81	6,47	6,94
Ortaöğretim Hizmetleri	2,53	2,64	2,74	2,70	2,94	3,41	2,56	2,64	2,81	2,74	3,07	3,39
Yükseköğretim Hizmetleri	2,63	2,66	2,75	2,65	3,13	3,49	2,66	2,65	2,98	2,73	3,10	3,55
Seviyeye Göre Sınıflandırılmayan Eğitim Hizmetleri	0,31	0,34	0,37	0,36	0,37	0,47	0,33	0,35	0,39	0,37	0,40	0,49
Eğitime Yardımcı Hizmetleri	0,23	0,46	0,50	0,75	0,68	0,82	0,41	0,49	0,57	0,76	0,76	0,95
Eğitime İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	0,03	0,03	0,04	0,15	0,10	0,08	0,04	0,04	0,06	0,15	0,14	0,17
Sınıflandırmaya Girmeyen Eğitim Hizmetleri	0,11	0,08	0,54	0,59	0,55	0,50	0,11	0,09	0,56	0,57	0,57	0,52
X-SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	19,87	17,81	18,65	21,38	21,83	22,82	17,72	17,03	19,36	20,84	21,48	21,08
Hastalık ve Malullük Yardım Hizmetleri	0,03	0,04	0,14	0,34	0,55	0,78	0,03	0,04	0,15	0,36	0,58	0,78
Yaşlılık Yardımı Hizmetleri	0,03	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06	0,03	0,04	0,05	0,05	0,05	0,07
Aile ve Çocuk Yardımı Hizmetleri	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,15	0,10	0,11	0,13	0,13	0,13	0,15
İşsizlik Yardımı Hizmetleri	0,36	0,59	0,42	0,38	0,40	0,39	0,36	0,38	0,43	0,39	0,41	0,55
İskan Yardımı Hizmetleri	0,00	0,00				0,00	0,00	0,00				0,00
Sosyal Güvenliği Bulunmayanlara Sağlanan Hizmetler	0,03	0,05	0,05	0,03	0,02	0,02	0,04	0,05	0,05	0,04	0,02	0,02
Sınıflandırmaya Girmeyen Sosyal Güv. ve Sos. Yar. Hiz.	19,32	16,99	17,88	20,46	20,69	21,43	17,16	16,41	18,55	19,88	20,28	19,52